

Pamflet

Núm. 23 (2.ª època)

SURT EL DISSABTE

Barcelona, 13 de juny del 1936

La labor civilitzadora del F. P.

La situació política i social espanyola sembla que va a entrar en una fase d'apavagament. Cal que així sia. Cal, perquè la reclamació en massa de reivindicacions obreres tenia totes les característiques d'una revolta i iniciava un estat d'anarquia perillosíssim. El cos social pot acceptar totes les més extremades provatures, àdhuc els intents més estrafolaris; el que no accepta és un estat d'indisciplina permanent. Per a evitar-lo, o per a esbandir-lo, és capaç d'exigir els mitjans més violents, àdhuc els que més repugnen a la consciència ciutadana. La col·lectivitat social s'avé a canviar d'un salt el plànol on s'ha mogut fins aleshores, però no hi ha ningú que li doni entenet, per moltes raons que tingui, a llançar-se voluntàriament al buit: immoral, injusta, corcada, morta, aguantarà una institució mentre no hi hagi qui la substitueixi.

Aquestes raons pesaren i pesaran sobre els que avalotaven el carrer o comportaven i veien amb bons ulls l'avalot. La República no mereix un tracte de disfavor. Amb ella s'ensorrarien per molt de temps les esperances de renovació i justícia.

Però insistim en el que hem dit altres vegades: cal estudiar un pla de conjunt i imposar-lo tot seguit. Hi insistim perquè les tragines són eficaces quan serveixen per a actuar amb lleialtat i ni la inhibició ni la inèrcia no són mai una lleialtat. Pensem tots que la realitat política i social de molts pobles d'Espanya era de persistència del feudalisme. En els millors casos, en els que s'havien adaptat a unes fórmules més modernes, que podem estimar àdhuc com a principi d'iniciació democràtica, revestia el caràcter de caciquisme. Però en molts llocs ni amb aquesta simulació s'amagava l'endarreriment i purament i simplement persistia el règim feudal. I això no concorda amb el programa del Front Popular.

Com hem dit i repetit, aquest programa peca d'excés de generalitats, sobretot en aquelles coses que afecten la vida domèstica dels ciutadans i cal concretar-ho. Blum ens ha donat un exemple en el seu discurs ministerial. El front Popular francès assenyala l'obra immediata per a presentar-ne els projectes de llei la setmana següent.

El Front Popular francès es troba, en

encarregar-se del poder, amb problemes obrers molt més extensos i més difícils que nosaltres. A desgrat d'això, tenim fe que en reeixirà més de pressa, perquè d'antuvi té una decisió més enèrgica que la que s'ha tingut ací. O la precisa més, que pel cas és el mateix.

A ningú no ha d'estranyar aquest engrescament de l'element obrer. Com més va, més excita el seu dret a la civilització. La democràcia ha esborrat amb principis i pràctica les fites gairebé intrapassables que separaren els estaments; la indústria, l'aprofitament per al treball del geni humà, el geni al servei de l'in-

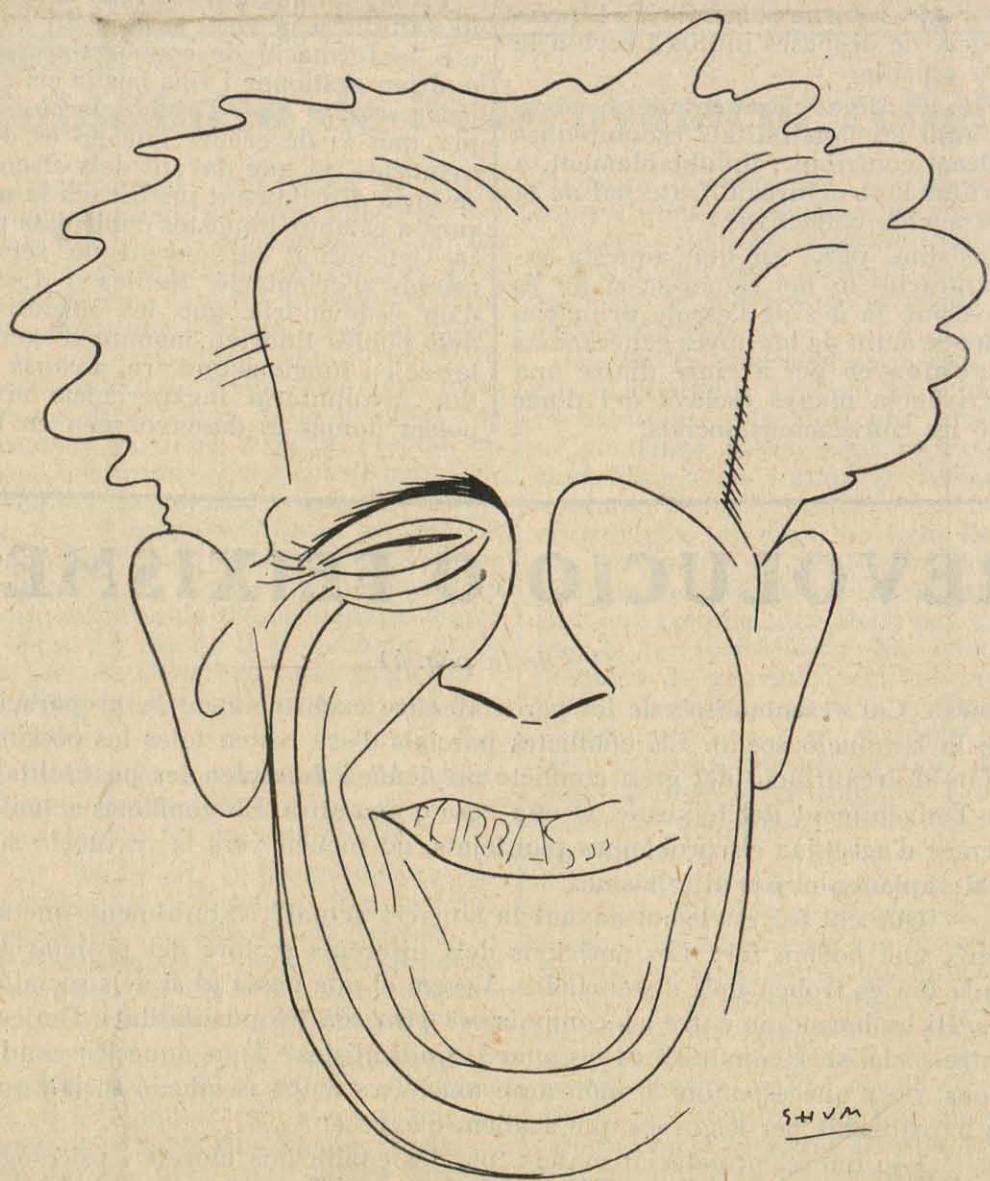
geni, en augmentar la producció i rendiment de l'home, abat les fites que aixecava la riquesa econòmica. Moltes professions que trenta anys enrera no donaven als que l'exercien esperances per a tenir cotxe de cavalls, avui els permet l'adquisició d'un automòbil; el règim de vacances estiuenques s'esten en àrees de població cada dia més amples; la necessitat d'enlairament del to de la vida en una ciutat no en bandeja cap sector.

En abaratir-la s'ha democratitzat la civilització. Els conservadors antisocialistes creuen veure en aquest anhel de les masses que s'expressa en rebel·lió un senti-

ment d'enveja. Parlen d'un desig d'igualtat en la misèria, d'un rebaixament de l'espiritualitat, d'un propòsit de devorar la civilització per part dels de baix. Hom inverteix els termes del problema: el que volen les multituds proletàries és ésser devorades per la civilització, que englotides entrin de ple dins del seu clos, formant-ne part activa, més ben dit, gaudint-ne la part activa així com fins ara l'han patida. (Aquests vaguistes francesos que demanen W. C. i lavabos en la fàbrica certifiquen el que diem). Molt més ara. La crisi els ha avisat que en el moment que la civilització per excés de plenitud semblava que s'excedia, que sobraven productes en magatzems i fàbriques i les terres estaven curulles de fruits, per una paradoxa, hom les marginava, hom les llançava a una penúria més grossa, hom les afamava.

Heus ací la raó de la revolta. Que només una tàctica hàbil pot transformar en energia alliberadora. No és assenyat contradir-la perquè tard o d'hora explotarà per més obstacles que se li oposin. Ni és moral tampoc, perquè els propòsits que la inciten augmenten els valors espirituals de la humanitat.

Als Fronts Populares, nova expressió de l'esperit democràtic, els correspon la labor de canalitzar l'anhel obrer i donar-li forma i eficàcia. El Front Popular espanyol ha acomplert part dels propòsits polítics: ha donat l'amnistia, ha anul·lat les disposicions del bienni negre, ha retornat l'Estatut de Catalunya: la labor que manca és més planera i de detall. En aquests moments, Parlament i Govern entren en la fase de revisió burocràtica: republicatització de la magistratura, de l'exèrcit, de la burocràcia civil. Però no s'ha encomanat semblant febre en el que respecta a la part de realització social. No hi ha entrat, fóra del que es refereix al problema agrari, perquè manca la concreció, potser per defecte de l'estímul, potser per insolidesa del suport. L'Estat espanyol no té, com França, una C. G. T. amb una formació tradicional i rengles ben disciplinats. Però passant per damunt de totes les dificultats, amb bona voluntat i intel·ligència ens cal substituir les deficiències per a complimentar i enfortir la treva que sembla iniciar-se en aquests moments.

PEREZ FARRAS

L'home que ha estat prop de la mort. Ell l'havia vist cara a cara en la lluita; però no en fred, sinó acarat amb l'escamot que no té altra missió que afusellar-lo. Catalunya tremolà en aquelles hores. Farràs somreia perquè pensava en Catalunya i en el seu vell amic Macià i els veia satisfets del seu comportament.